

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

*Ковча Юлія Олександрівна,
студентка Донецького державного
університету управління*

*Борисенко Анжела Михайлівна,
ст. викладач Донецького державного
університету управління
e-mail: lika2008-67@yandex.ru*

На сучасному етапі розвитку світової економіки глобалізація не забезпечує перерозподіл фінансових ресурсів на користь менш розвинутих країн і зумовлює все більшу різницю у розвитку та фінансовій стабільності її учасників.

Найхарактернішим є те, що у міру відкритості національної економіки глобальним процесам, все більше сил спрямовується на пристосування до умов світового економічного середовища. Однак глобалізація не забезпечує нові моделі розвитку національної економіки, а все більше акцентує увагу на виборі власної програми економічного розвитку країни та її ефективній реалізації.

Питання аналізу впливу процесів глобалізації на розвиток національних економічних систем досліджували такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як Дж. Даннінг, Й. Шумпетер, Дж. Сорос, Дж. Кейнс, М. Портер, А.С.Філіпенко, О.І.Рогач, О. Білорус, І.Р Боднар, О.Г. Пеньков, О.І. Олексюк та багато інших [1].

Економічний інтерес до країн Європейського Союзу зумовлений політичними цілями нашої країни та потенційними можливостями її інтеграції до європейської економічної зони. Метою цієї політики є досягнення стабільного розвитку економіки, який в довгостроковому періоді забезпечить високі темпи зростання. Сама система стосовно змін зовнішнього середовища залишиться гнучкою та чутливою, оскільки лише за стабільного розвитку стає можливою реалізація зовнішньоекономічної політики України.

Науковці одноставно погоджуються з необхідністю структурної перебудови вітчизняної економіки, точніше із запровадженням такої моделі її розвитку, яка б сприяла розвитку конкурентоспроможності української економіки.

Різноманітність економічних процесів і явищ у світовій економіці зумовлює існування великої кількості підходів щодо оцінки їх впливу та наслідків. Перш за все в якості основного економічного результату діяльності економічних систем різних країн виступає рівень добробуту населення, що виражається через частку валового національного продукту (ВНП) на душу населення. Особливо важливим цей показник стає в умовах глобалізації, оскільки саме це явище повинне сприяти в першу чергу зростанню рівня добробуту населення країн-учасників, а вже потім розвитку провідних галузей економіки тієї чи іншої країни.

В умовах глобалізаційних процесів ВНП має стабільно зростати під впливом участі на світовому ринку, відкритості національної економіки до зарубіжних інноваційних моделей розвитку, іноземних інвестицій, відкриття представництв національних підприємств у інших країнах та переливу капіталу між країнами.

Одним із найбільш загальних та уніфікованих у економічній науці економічних показників, що характеризують отримані результати окремої держави, чи окремої системи міжнародних економічних груп виступає валовий внутрішній продукт (ВВП) [2]. Від його обсягів прямо залежить фінансове забезпечення функціонування країни протягом року. В умовах глобалізації ВВП, як і ВНП, повинен зростати. Це пояснюється тим, що явище глобалізації сприяє відкриттю не лише представництв національних фірм за кордоном, а і навпаки: поширення товарів, робіт, послуг іноземних підприємств на національному ринку не за рахунок імпорту, а на основі безпосереднього іноземного представництва. Цьому також сприяє інвестиційна привабливість регіонів країни та сприятливі умови для участі на національному ринку.

Прослідкуємо вплив глобалізації на економіку України, провівши аналіз динаміки ВВП (табл. 1).

Таблиця 1.

Темпи росту ВВП України за 2006-2011 роки [3, 4]

Рік	Номінальний ВВП, млн. грн.	Реальний ВВП, % до попереднього року
2007	720731	107,9
2008	948056	102,3
2009	913345	85,2
2010	1082569	104,1
2011	1316600	105,2

З даних таблиці можна зробити висновок, що показники номінального та реального ВВП країни з 2010 року має тенденцію до зростання, але, якщо порівнювати з 2007 роком, реальний ВВП зменшився на 3,8%. Однак це явище пояснюється не лише зростанням прожиткового мінімуму у державі (в такому випадку темпи приросту були б рівними), а й глобалізаційними процесами (зокрема експортом).

Основним макроекономічним результатом діяльності економічних систем та їх об'єднань виступає показник доданої вартості (логічний еквівалент чистого приросту капіталу чи прибутку). Він виступає частиною ВНП та ВВП, однак його частка залежить від ефективності господарювання суб'єктів економіки та обраної ними стратегії розвитку на національному та світовому ринках. Саме здатність економічної системи генерувати приріст доданої вартості забезпечує її потенціал розвитку та конкурентоспроможності у довгостроковому періоді.

Для України, яка перебуває у стані глибокої кризи, затяжних інфляційних процесів (щоб не ускладнювати ситуацію зростанням державного боргу, приватизацією, зростанням рівня безробіття та подальшим зниженням обсягів ВВП і ВНП) необхідно змінювати стратегію своєї діяльності. На сучасному ж етапі бажання майже миттєво реформувати економіку країни за стандартами ЄС є невиправданим з економічної точки зору [5]. Доцільно скористатися постійним супутником глобалізації – регіоналізацією. Регіоналізація дозволяє краще враховувати особисті можливості тих чи інших територій, сприяє збереженню національних ринків. Також необхідно переглянути митну політику країни, щоб запобігти подальшому знеціненню національної валюти та захистити вітчизняного виробника.

При перерозподілі ВВП визначальними завжди є видатки на соціальний захист, соціальне забезпечення та на розвиток інноваційних технологій. Однак при сучасному стані економіки країни, спрямування великої частки ВВП лише на розвиток інновацій було б недоцільним через довгий термін їх впровадження та окупності. Доцільніше спрямовувати переважну частину отриманих від Міжнародного валютного фонду позик не на покриття та обслуговування боргу країни, а інвестувати їх в найбільш прибуткові галузі та підприємства, які є основним експортерами країни, у формі кредитування та держзакупівель, при цьому враховувати кон'юнктуру на світовому та національному ринку. Це буде сприяти

зростанню обсягів ВВП, ВВП, стабілізуючи національну грошову одиницю [5].

Література

1. Світова економіка: Підручник / А.С.Філіпенко, О.І.Рогач, О.І.Шнирков та ін. - К.: Либідь, 2009. - с.239.
2. Ликтян, Д.Т. Економічна інтеграція та глобалізація. Проблеми сучасності [Текст] / Д.Т. Ликтян. – Київ: КНЕУ, 2005. – 420 с.
3. «Госстат улучшил оценку номинального ВВП Украины» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.kommersant.ua/news/1905082>
4. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Юркова Д.О. «Вплив глобалізації на розвиток національної економіки» [Електронний ресурс]. // Режим доступу: <http://ekonomistof.ru/vpliv-globalizaci%D1%97-na-rozvitok nacionalno%D1%97-ekonomiki/>